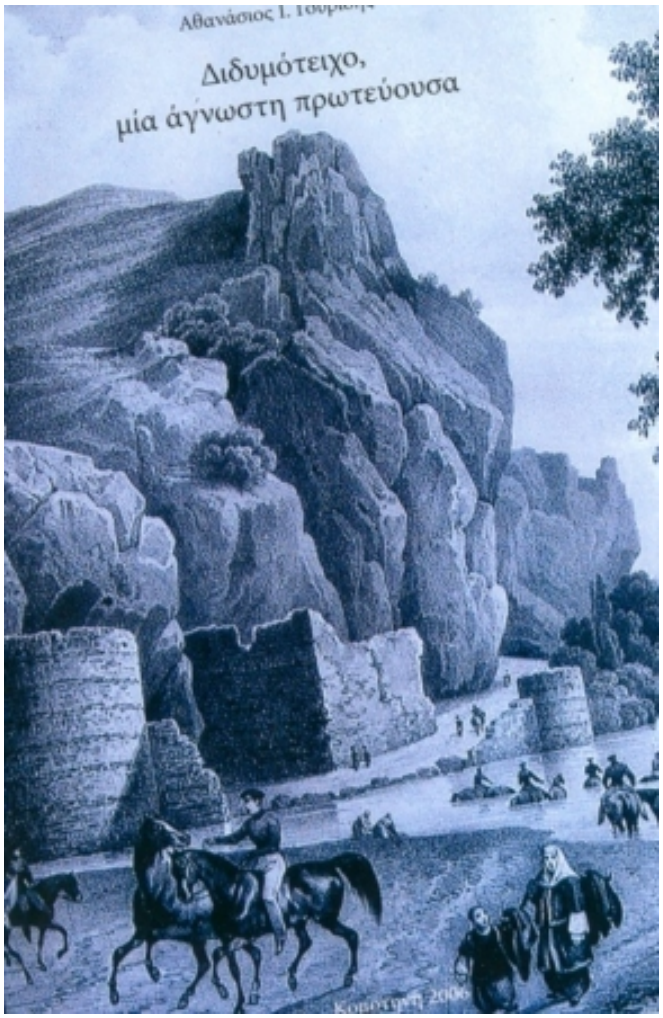

Έργο του Αθανάσιου Γουρίδη

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η γνώση της τοπικής ιστορίας είναι ο καλύτερος οδοδείχτης για την πρόοδο και την ανάπτυξη ενός τόπου, ιδιαίτερα τη σημερινή εποχή των συνεχών αλλαγών και των μετατοπίσεων, που παρατηρούνται υπό το πρίσμα της παγκοσμιοποίησης.

Ο θεσμός της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ροδόπης-Έβρου συνειδητός υποστηρικτής των προσπα-θειών καταγραφής και ανάδειξης της τοπικής ιστορίας, δε θα μπορούσε να είναι αδιάφορος προς το νέο συγγραφικό πόνημα του Διδυμοτειχίτη συγγραφέα Αθανάσιου Ι. Γουρίδη, που αποδεικνύει με τον κα- λύτερο τρόπο ό,τι η πολιτική και οι πολιτικοί των ημερών διατείνονται: το σημαντικότατο γεωπολιτικό

ρόλο της σύγχρονης Θράκης, ανέκαθεν πέρασμα προς την Ανατολή και την Ασία, αλλά και τις χώρες
της Παρευξείνιας ζώνης.

Ένα διαρκές πέρασμα καθ' όλη τη διάρκεια των ιστορικών χρόνων με κέντρο, στην ευρεία τότε γε-ωγραφικά Θράκη, το Διδυμότειχο, διαρκή πρωτεύουσα, κάστρο, ορμητήριο και διοικητικό κέντρο μαζί, τα χρόνια της ρωμαϊκής, της βυζαντινής και της οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Το Διδυμότειχο, με τη σημαίνουσα γεωγραφικά θέση, επί της Εγνατίας οδού και στο μισό σχεδόν της απόστασης -σε σχέση με την έκπαλαι κραταιά, τους ίδιους χρόνους, Θεσσαλονίκη- από τη μεγίστη πρωτεύουσα Δύσης κι Ανατολής, την Κωνσταντινούπολη, και, συγχρόνως, επίζηλα προστατευμένο
φυσικά φρούριο.

Μ' αποτέλεσμα κάθε εποχή και κάθε άρχων να καταλείπει μέσα από έργα θαυμαστά τα χνάρια του στην τοπογραφία του, καθιστώντας την ιστορική του ταυτότητα μοναδικά πλούσια και πολύμορφη, μία πρωτεύουσα με σπάνια μοναδικότητα, ολόκληρη σχεδόν ένα μουσείο.

Μακάρι, η εμπεριστατωμένη αυτή ιστορική συγγραφή του Αθανάσιου 1. Γουρίδη να γίνει αφορμή πολλών αναγνώσεων της ιδέας κατ' αρχάς της πολυπολιτισμικότητας στην οποία εγκαλούσε, πάντοτε σχεδόν, ο γεωγραφικός χώρος της Θράκης αλλά και της ιδέας της οικουμενικότητας, που εκκινούσε από τα επί των ορίων κέντρα Δύσης κι Ανατολής, όπως η Κωνσταντινούπολη, το Διδυμότειχο, η Θεσ-
σαλονίκη.

Αφορμή - αφετηρία για την αξιοποίηση των μνημείων που αμιλλώνται μεταξύ τους -και αποπνέε-ται αυτό και από τον τόπο- ως προς την αρτιότητα της ωραιότητας τους, η οποία διαφοροποιείται εν τούτοις ως προς τους γεννήτορες της, μετασχηματίζοντας τις αξίες του πολιτισμού των ρωμαϊκών, των βυζαντινών και των οθωμανικών χρόνων σε μνημεία μοναδικής αξίας.

Χρίστος Χατζόπουλος Πρόεδρος Διευρυμένης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ροδόπης-Έβρου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος Εισαγωγή

Α ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Α. Για το όνομα του Διδυμοτείχου

Β. Τα σπήλαια του Διδυμοτείχου

Η Θράκη και το Διδυμότειχο στους αρχαίους χρόνους

Α. Ιστορία πρώιμων χρόνων (έως τον 7" π.χ. αι)

Β. Θρησκεία και Μυθολονία/Ηρωες-Βασιλείς-Θεοί

Γ. Η Θράκη κατά τους ιστορικούς χρόνους

Δ. Το Διδυμότειχο κατά την προϊστορία και την αρχαιότητα

Ε. Ιστορία Πλωτινουπόλεως

ΣΤ. Ανασκαφές - ευρήματα Πλωτινουπόλεως

Β' ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Β1. Ιστορία Βυζαντινών χρόνων

Β2. Τα Βυζαντινά μνημεία του Διδυμοτείχου

Α. Περιγραφή των τειχών και του εσωτερικού του κάστρου

Β. Τα Βυζαντινά εκκλησιαστικά κτίρια

Γ. Βυζαντινά μνημεία και θέσεις της περιοχής Διδυμοτείχου

Γ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΓΙ. Το Διδυμότειχο κατά την τουρκοκρατία Γ2. Τα Οθωμανικά μνημεία του Διδυμοτείχου

Α. Τεμένη

Β. Η Πυροστιά

Γ. Λοιπά ταφικά κτίσματα

Δ. Λουτρά

Ε. Ιεροδιδασκαλεία

ΣΤ. Τα υπόλοιπα κτίρια της κεντρικής πλατείας

Ζ. Κρήνες

Η. Μουσουλμανικά νεκροταφεία Γ3. Το Διδυμότειχο κατά τον 19" αιώνα
Γ4. Το Διδυμότειχο κατά τον 20° αιώνα

Γ5. Τα νεότερα ιερά χριστιανικά καθιδρύματα του Διδυμοτείχου Γ6. Το παραδοσιακό Διδυμότειχο: ο οικισμός και τα κτίρια

Δ' ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΔΙ. Εκπαιδευτική ιστορία Διδυμοτείχου

Δ2. Εκκλησιαστική ιστορία Διδυμοτείχου

Δ3. Παραδόσεις και δρώμενα: το έθιμο του «Κιοπέκ-Μπέη»

Ε' ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Φωτογραφικό Υλικό

Συντομογραφίες περιοδικών

Βιβλιογραφία

Ευχαριστίες